

Itu Bunun mailantangus tu taiklas

Habasang Bunun hai malisvala tu sinihumis. Ukan mas kaisalpuan
kaupa hanian malisvala malinaskal. Nitu mihdi mas na iskusia anis
nakaunun. Maza Bunun hai sanasian tus’a tu hanian sadu,at, haiap tu
naminmakua.

Mais haiap tu naminmakua a tus’a hai, sanasia vali, buan, lum. Aiza
amin kanasia iviv, bahis, haiap tu iskukuin laupaku tu tus’a. Itu Bunun tastu
paisanan tu isisipul hai kaz, sadu mas buan. Aiza buan laupang namintasal
hai, haiapun tu laupang munapav buan. Mais taunasianin mazumu hai
minmau’mu, tupaun tu mishang buan. Mais isdumdumin buan hai tupaun tu
tuhum.

Itu Bunun hainiapan tus’a tu minvaivivaivi hai kaz maidus. Mathas
haiapun hai, siamas talabal mas hamisan. Mais mamaklangin hai tupaun tu
talabalin. Mais makazavin hai tupaun tu hamisanin. Auphasia itu Bunun
kuzakuzan tu hanian hai kanasia tus’a. UkaBunun habasang haiap tu tastu
buan hai piatu hanian? Kaz amin sanasia buan tu mintasal, min mau’mu’.

Tastu paisanan hai kaz haiapun ka talabal mas hamisan. Maupacia
habasang maimadadaingaz tu taiklas. Sadu mas tus’a hai haiapin tu

naminmakuain laupaku. phasia Bunun mailantangus hai masvala
malinaskal. Aupa haiap naia mais nahudanan, haiapa mais nabalivusan.
Mais nahudanan hai sadu mas dihanin dadaza tu lum, adumatahdung. Mais
nabalivusan hai sadu mas lum tu kusabai, piskikilav dau. Tastu paisanan
mais napia balivus hai, mahtu amin haiapun sadu.

Kana sia ismut tu salavsavaz sadu mas lisav tu kalutkut. Mais
natalabalin hai kaza Bunun tu pa tu “namin talabalin. mais nahamisan hai
tupaun tu naming hamisannin. Bunun hai mapakadaidaz tu siduh mapin
dangazdangaz. mapasusunu mais aiza kakaunun,cisais mama inama tu
mahusbu. Mais kusia libus hanup hai, haiap mas isia libus tu isihumis. Sahal
mas ismut tu mahtu kaunun, sahal mas dangias babas tu ismut.Mais milu’lu
hai haiap kanaanak kilim ismut tu ispaiu at, mindadu a lu’lu.Mais mindahpa
at mabahis hai, makusia amin ismut kilim mas namahtu ispiskazav, hud mas
ismut tu lisav anis lamis tu iu.Bunun hai kapimaupa islulusan tu dailaz mas
samu. Tudipa bunun hud davus mais taunasia lulusanan. Sain hai itu Bunun
siduh tu sinihumis mas kaitaiklasan kanasia tus’a, ismut, lukis,tu sintal’ia,
anis buan,vali,bintuhan,tu minvaivi vaivi mihumis sia dalahcin.

(文章大意 僅供參考) ※字數限 200 字

祖先的智慧

過去會依據天氣的變化來判斷未來的事情，也可以依據風吹的方向及溫度來判斷。布農族人數算日子的方式是觀察月亮的變化，上弦月是月初，月亮圓了是月中，當月亮又細又小的時候，就知道來到了月底。族人最清楚的就是夏季、冬季，布農族人的工作時間就是依靠氣候。

族人依據月亮的形狀推論，要下雨之前看看天上的雲是不是黑的，颱風要來前會先看天上雲的形狀和飛行的快慢，觀察颱風草看有幾個皺褶等等。